

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ

ΠΛΑΤΩΝ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΝ
ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΤΑ ΜΗΝΑ

ΤΟΜΟΣ Γ΄.

Ότε έστι περί του εν θεοτέρω άνθρωπε
βουλόμετο ή περί παιδείας και αρετών και
των αρετών ορίων. (Πλάτ. Θεάγος).

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ,

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Χ. Ν. ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΩΣ

1884

Ε.γ.Δ της Κ.τ.Π
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2008

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΑΝ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΠΙΤΣΙΟΣ

Ε.γ.Δ της Κ.τ.Π
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2008

Ἡ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΑ ἘΝ Τῇ ΠΡΑΞΕΙ

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΥ

(Ἀπόσπασμα α'.—1881 Ὀκτωβρ. 8).

Σήμερον τέλος πάντων ἐξήγαγον τοὺς μαθητάς μου εἰς περίπατον διδακτικόν. Πόσον ἐφαίνοντο τὰ δυστυχισμένα παιδιά εὐχαριστημένα! Εἶναι ἀληθές ὅτι καθ' ὁδὸν ἐθορύβουν καὶ δὲν ἐτήρουν τὴν προσήκουσαν τάξιν, ἀλλὰ κατὰ μέγα μέρος πταίω ἐγώ, μὴ διαιρέσας αὐτοὺς εἰς λόχους καὶ μὴ ὀρίσας ὁδηγοὺς ἢ λοχαγοὺς ὑπευθύνους διὰ τὴν εὐταξίαν τῶν ὑπ' αὐτούς. Ὅτε ὅμως ἠπειλουν αὐτοὺς ὅτι δὲν θὰ ἐξέλθωσιν ἄλλοτε εἰς περίπατον, εἰς βεδίξωσιν ἀτάκτως καὶ θορυβῶσιν, εὐθὺς ἠσύχαζον.

Γελῶ δὲ μὲ τὴν μωρίαν, ἣν εἶχον νὰ ἐντρέπωμαι ὁδηγῶν τὰ ἀθῶα πλάσματα εἰς περίπατον. Ὅτε ἐφθάσαμεν εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ βουνοῦ, καὶ εἰς τὸ στρατιωτικὸν πρόσταγμα μου ἄ λ τ ! ἐστάθησαν ὅλοι εἰς γραμμὴν καὶ διελθὼν θριαμβευτικῶς ἔμπροσθεν αὐτῶν εἶδον τὴν φαιδρότητα ἐπὶ τοῦ προσώπου πάντων, ὁμολογῶ ὅτι ἠσθάνθη ἑνδόμυχον χαρὰν ἀναμεμιγμένην μὲ κάποιαν ὑπερηφάνειαν. Τὰ ὀγδοήκοντα ἐκεῖνα παιδιά ἀνέμενον τὸ πρόσταγμα μου, διὰ νὰ παίξωσιν. Ἀνεγίνωσκον τὸν πόθον τοῦτον εἰς τὰς ὄψεις πάντων. Πρῶτον μὲν λοιπὸν ἔθεσα ὄρια εἰς τὰ τρεξίματα καὶ τὰς ἀπομακρύνσεις των, διὰ νὰ μὴ μοῦ φύγωσιν, ἔπειτα δὲ εἶπον ὅτι ἔχουσι τὴν ἀδειάν μου νὰ παίξωσι, συστήσας αὐτοῖς μόνον φρόνησιν. Τὰ παιδιά ἐν ἀλαλαγμοῖς διέλυσαν τὴν γραμμὴν, ἐσχημάτισαν ὀμίλους καὶ ἤρχισαν τὰς παιδιάς των. Ἐγὼ δὲ καθίσας ἐπὶ ὑψηλῆς πέτρας ἐθεώρουν τὸ μικρὸν στράτευμά μου. Ἐπαιξαν μίαν περίπου ὥραν. Εὐτυχῶς οὐδεμία κεφαλὴ ἔσπασε. Φωναὶ καὶ θόρυβος ἀρκετός· ἀλλὰ τέλος πάντων εἶναι παιδιά.

Μετὰ ταῦτα προσέταξα αὐτοὺς νὰ συναθροισθῶσι πάντες περὶ ἐμέ· ἡ προσταγή μου ἐξετελέσθη μετὰ τινος δυσκολίας ἢ τούλάχιστον βραδύτητος· ἀλλ' ἐξετελέσθη ὅπωςδὴποτε· οὐδέποτε εἶδον τόσας ἐρυθρὰς παρειὰς οὔτε φαιδρότερα πρόσωπα· πολλοὶ ἠσθηματι-
νον ἔτι ἰσχυρῶς.

Προσέταξα νὰ καθίσωσι πάντες κατὰ γῆς, καὶ ἀφοῦ ἐπέβαλον σιωπὴν, ὠμίλησα εἰς αὐτοὺς περὶ ὄρουσ, εἰς τοῦ ὁποίου τοὺς πρόποδας ἐκαθημέθα, καὶ περὶ πεδιδάδος, ἣν ἐβλέπομεν ἐκτειμένην πρὸ ἡμῶν, περὶ δένδρων καὶ δασῶν, ἀφ' ὧν ἦτο ἐντελῶς γεγυμνωμένον τὸ ὄρος, παραστήσας τὰ πολλὰ πλεονεκτήματα αὐτῶν, καὶ περὶ καλλιιεργείας, ἧς ἀτελεῖ δειγμάτων ἐν τῇ πεδιάδι. Οὐδέποτε ἐν τῷ σχολείῳ μὲ ἠκροῶντο μετὰ τοσαύτης προσοχῆς καὶ τοσοῦτου ἐνδιαφέροντος.

Μετὰ τὸ πέρασ τῆς ἐπὶ τοῦ ὄρους ταύτης διδασκαλίας μου προσέταξα πάλιν νὰ τεθῶσιν εἰς γραμμὴν καὶ ἐπεστρέψαμεν τὴν ὄην μ. μ. εἰς τὸ σχολεῖον. Ἡ πορεία κατὰ τὴν ἐπάνοδον ἦτο πολὺ τακτικωτέρα. ἤκουσα πολλοὺς μαθητὰς συσταίνοντας σιωπὴν καὶ εὐταξίαν εἰς ζωηροτέρους συμμαθητὰς των «διὰ νὰ μὴ δυσαρρστηθῇ ὁ διδάσκαλος καὶ δὲν μᾶς βγάλη ἄλλοτε εἰς περίπατον.»

Οὐσιώδη ἔλλειψιν παρετήρησα εἰς τὸν πρῶτον τοῦτον περίπατον. Πόσον εὐχάριστον θὰ ἦτο, ἂν ἐγνώριζον οἱ μαθηταὶ μου ἄσματα τινα κατάλληλα, ἵνα ἄδωσιν αὐτὰ κατὰ τε τὴν πορείαν καὶ ἐν τῷ σταδίῳ τῶν παιδιῶν. Ἡ ἔλλειψις εἶναι ἰδική μου καὶ θὰ προσπαθῆσω νὰ τὴν ἀναπληρώσω. Ἄλλὰ καὶ ἄλλη ἔλλειψις· νὰ μὴ ἐνθυμηθῶ νὰ εἶπω εἰς τοὺς παῖδας νὰ συλλέξωσιν ἄνθη τινά ; Ἔστω ἐς ἄλλοτε !

13 Ὀκτωβρίου. Καθ' ὄλην ταύτην τὴν ἐβδομάδα οἱ μαθηταὶ μου ὑπῆρξαν ἐπιμελέστεροι, φρονιμώτεροι καὶ φιλοτιμότεροι, καὶ περιεργον ! ἐντυγχάνοντές μοι καθ' ὁδὸν δὲν ἔφευγον νὰ κρυφθῶσιν, ὡς πρότερον. Νὰ εἶναι ἄρά γε ταῦτα ἀποτελέσματα ἐνὸς περιπάτου ;

(ἔπεται συνέχεια)

ΒΑ. ΣΚΟΡΔΕΛΗΣ.

Ο Λ Ι Γ Α

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΝ ΛΟΝΔΙΝῶ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Τὰ ἐν Ἀγγλίᾳ γραμματοδιδασκαλεῖα ἀπὸ τοῦ ἔτους 1870 ὁσημέραι μὲν μεταβάλλονται καὶ τελῶς ἐκ νέου καταρτίζονται, αἱ